

22

септември

1908г.

НЕЗАВИСИМА БЪЛГАРИЯ

На 22-и септември България чества едно от най-значимите събития от новата си история. На тази дата през 1908 г. българската държава, една от най-старите в Европа, обявява своята независимост. Това става 30 години след Руско-турска война от 1877-78 г., която приключва с подписания на 3 март 1878 г. Сан-Стефански мирен договор. Така България отново се появява на картата на Европа след петвековно османско владичество.

На 20 септември 1908 г. правителството посреща българския княз Фердинанд I на яхтата "Хан Крум" край Русе. На проведеното заседание на Министерския съвет е взето решение за обявяване на Независимостта на България. На 21 септември, на общоградско събрание е съобщено на русенци за предстоящото обявяване на Независимостта.

На път за Търново царският влак спира на гара Две могили и там министър-председателят Александър Малинов написва текста на „Манифест към българския народ“, подписан от Негово Величество Фердинанд I и българското правителство като се взема решение Независимостта на България да бъде обявена на 22 септември 1908 г. в църквата “Св. 40 мъченици” в старата българска столица Велико Търново – символичен акт на продължение на Второто българско царство. Градът е избран неслучайно. В Манифеста се набляга на някогашното българско величие и слава и как България отново ще влезе в европейското семейство на независими народи и отново ще бъде негов равноправен член, със собствена воля и правото да кове собствената си съдба

Цар Фердинанд I и членове на кабинета в Търново при провъзгласяването на независимостта

На практика с този акт княз Фердинанд приема титлата цар, а българската държава получава ранга на царство, напълно независимо и със собствена външна и вътрешна политика. С този акт на практика се отхвърлят последните васални връзки с Османската империя, а Княжество България става независима държава, начело с коронования цар Фердинанд. Високата порта (Турция), а след това и Великите сили са принудени да признаят официално българската независимост.

Условията да обявяването на Независимостта на младата българска държава в началото на ХХ век били много благоприятни - през лятото на 1908 г. младотурска революция в Османската империя завършва с успех за реформистите.

Още на следващия ден, 23 септември, Австро-Унгария анексира османските провинции Босна и Херцеговина и на практика също нарушава условията на Берлинския конгрес. Това означава, че България има „съюзник“ или по-скоро неочакван съучастник в Акта на Независимостта и ако Великите сили предприемат действия, то те трябва да бъдат насочени и към Австро-Унгария, не само срещу България.

МАНИФЕСТЪ

КЪДЪ

БЪЛГАРСКИ НАРОДЪ.

92. Сеп.
5. 0. Кр.

По волята на Незабвения цар Освободител, великият братски Руски народ, подпомогнат от добрите ни съседи, поданици на Негово Величество Румънския Крал, и от юначните Българи, на 19-и Февруарий 1878 година сломи робските вериги, про прѣзъ вѣкове споваха Българи, вѣкопанъ тъй велика и тъй славна.

Отъ тогава и до днесъ, цѣли 30 година, Българскиятъ народъ, непоколебимо вѣренъ къмъ памѣтѣ на народнитѣ дѣйци за своята свобода, и, въодушевяванъ отъ тѣхнитѣ завети, неуморно работи за уреждането на хубавата си земя и създаде отъ нея, подъ Мое ръководство и онова на о Бозъ почившия князь Александъръ, държава, достойна да бъде равноправенъ членъ въ семейството на цивилизованитѣ народи. Винаги миролюбивъ, Моятъ народъ днесъ копнее за своя културенъ и икономически напредъкъ; въ това направление нищо не бива да спъва България; нищо не трябва да прѣчи за преуспеяването ѝ. Такова е желанието на народа Ми, такава е неговата воля – да бъде споредъ както той иска.

Българскиятъ народъ и Държавниятъ му Глава немогатъ освѣтъ еднакво да мислятъ и едно да желаятъ.

Фактически независима, държавата Ми се спъва въ своя нормаленъ и спокоенъ развой отъ едни узи, с формалното разкъсване на които ще се отстрани и настаналото охлаждане между България и Турция.

Азъ и Народътъ Ми искрено се радваме на политическото възраждане на Турция. Тя и България, свободни и напълно независими една отъ друга, ще иматъ всички условия да създадатъ и уячатъ приятелскитѣ си връзки и да се придадатъ на мирно вътрешно развитие.

Въодушевенъ отъ това свето дѣло и за да отговоря на държавнитѣ нужди и народното желание, съ благословието на Всевишния, **ПРОВЪЗГЛАСЯВАМЪ СЪЕДИНЕНАТА НА 6-и СЕПТЕМВРИ 1885 ГОД. БЪЛГАРИЯ ЗА НЕЗАВИСИМО БЪЛГАРСКО ЦАРСТВО** и заедно съ народа Си дълбоко вярвамъ, че този Ми актъ ще намѣри одобрението на Великитѣ Сили и съчувствието на цѣлия просветенъ святъ.

**Да живѣе свободна и независима България!
Да живѣе Българскиятъ народъ!**

Издаденъ въ древната столица на Българското царство Търново, на 22 Септември 1908 г., двадесет и втората годишнина отъ Нашето царуване.

На първообразното съ собствената ръка на НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО подписано:

ФЕРДИНАНДЪ I.

ПРИПОДПИСАЛИ:

- Министъръ Председателъ и Министъръ на Общитѣ Сгради, Пътницата и Съобщенията: **А. МАЛИНОВЪ**
- Министъръ на Външнитѣ Работи и Поклонителитѣ: **С. ПАПРИКОВЪ**
- Министъръ на Външнитѣ Работи и Вътрешнитѣ Работи: **М. ТАКЕВЪ**
- Министъръ на Народното Просвещение: **Н. МУШАНОВЪ**
- Министъръ на Финансите: **ИВ. САЛАБАШЕВЪ**
- Министъръ на Правосъдието: **Т. КРЪСТЕВЪ**
- Министъръ на Войната: **ГЕНЕРАЛЪ Д. НИКОЛАЕВЪ**
- Министъръ на Търговията и Земледелието: **А. ЛЯПЧЕВЪ**

МАНИФЕСТЪ КЪМЪ БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЪ

По волята на Незабвения цар Освободител, великият братски Руски народ, подпомогнат от добрите ни съседи, поданици на Негово Величество Румънския Крал, и от юначните Българи, на 19 Февруарий 1878 година сломи робските вериги, що през векове оковаваха България, някога тъй велика и тъй славна.

Оттогава и до днес, цели тридесет години, Българският Народ, непоколебимо верен към паметта на народните дейци за своята свобода и въодушевяван от техните завети, неуморно работи за уреждането на хубавата си земя и създаде от нея под Мое ръководство и онова на о' Бозе почившия Князь Александър, държава, достойна да бъде равноправен член в семейството на цивилизованите народи. Винаги миролюбив, Моят Народ днес копнее за своя културен и икономически напредък; в това направление нищо не бива да спъва България; нищо не треба да пречи за преуспеяването ѝ. Такова е желанието на Народа Ми, такава е неговата воля – да бъде според както той иска.

Българският народ и Държавният му глава не могат освен еднакво да мислят и едно да желаят.

Фактически независима, държавата Ми се спъва в своя нормален и спокоен развой от едни узи, с формалното разкъсване на които ще се отстрани и настаналото охлаждане между България и Турция.

Аз и Народът Ми искрено се радваме на политическото възраждане на Турция. Тя и България – свободни и напълно независими една от друга, ще имат всички условия да създадат и уячат приятелските си връзки и да се предадат на мирно вътрешно развитие.

Въодушевен от това свето дело и за да отговоря на държавните нужди и народното желание, с благословието на Всевишния **ПРОГЛАСЯВАМЪ СЪЕДИНЕНАТА НА 6 СЕПТЕМВРИЙ 1885 ГОДИНА БЪЛГАРИЯ ЗА НЕЗАВИСИМО БЪЛГАРСКО ЦАРСТВО** и заедно с народа си дълбоко вярвам, че този Ми акт ще намери одобрението на Великите Сили и съчувствието на целия просветен свят.

**Да живее свободна и независима България!
Да живее Българският Народ!**

Издаден в древната столица на Българското царство Търново на 22 септември 1908 г., двадесет и втората годишнина от Нашето царуване

На първообразното със собствената ръка на НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО подписано:

ФЕРДИНАНД I

ПРИПОДПИСАЛИ:

- Министър Председател и Министър на Обществените Сгради, Пътищата и Съобщенията: **[Ал. Малинов]**
- Министър на Външните Работи и на Изповеданията: **[Ст. Паприков]**
- Министър на Вътрешните Работи: **[М. Takeв]**
- Министър на Народното Просвещение: **[Н. Мушанов]**
- Министър на Финансите: **[Ив. Салабашев]**
- Министър на Правосъдието: **[Т. Кръстев]**
- Министър на Войната: **[генерал Д. Николаев]**
- Министър на Търговията и Земледелието: **[А. Ляпчев]**

Трудната ситуация, която настъпва след нарушаването на Берлинския договор, е успешно разрешена. Първо била спечелена Британската империя, която поставя условието - да започнат преговори между българското правителство и Високата порта (Турция). Преговорите започват веднага и българската делегация е водена от Андрей Ляпчев. По време на тях, Високата порта иска България да плаща голям данък. В качеството си на министър-председател Малинов заявява, че независимост не се откупува, дори се стига до частична мобилизация на българската армия.

Руската империя не желае военен конфликт на Балканите и се заема да посредничи в преговорите. Тя се съгласява да опрости дълга на Османската империя, останал още от Руско-турската война от 1877-78 г., но задължила България да заплати 82 милиона златни франка в рамките на 75 години. Това може да се нарече „цената за независимостта“ на България.

Възобновление на Българското Царство 22 Септември 1908 год.

Гр. В.Търново.

Restauration du Royaume Bulgare le 22 Septembre 1908. Tirnovograd.

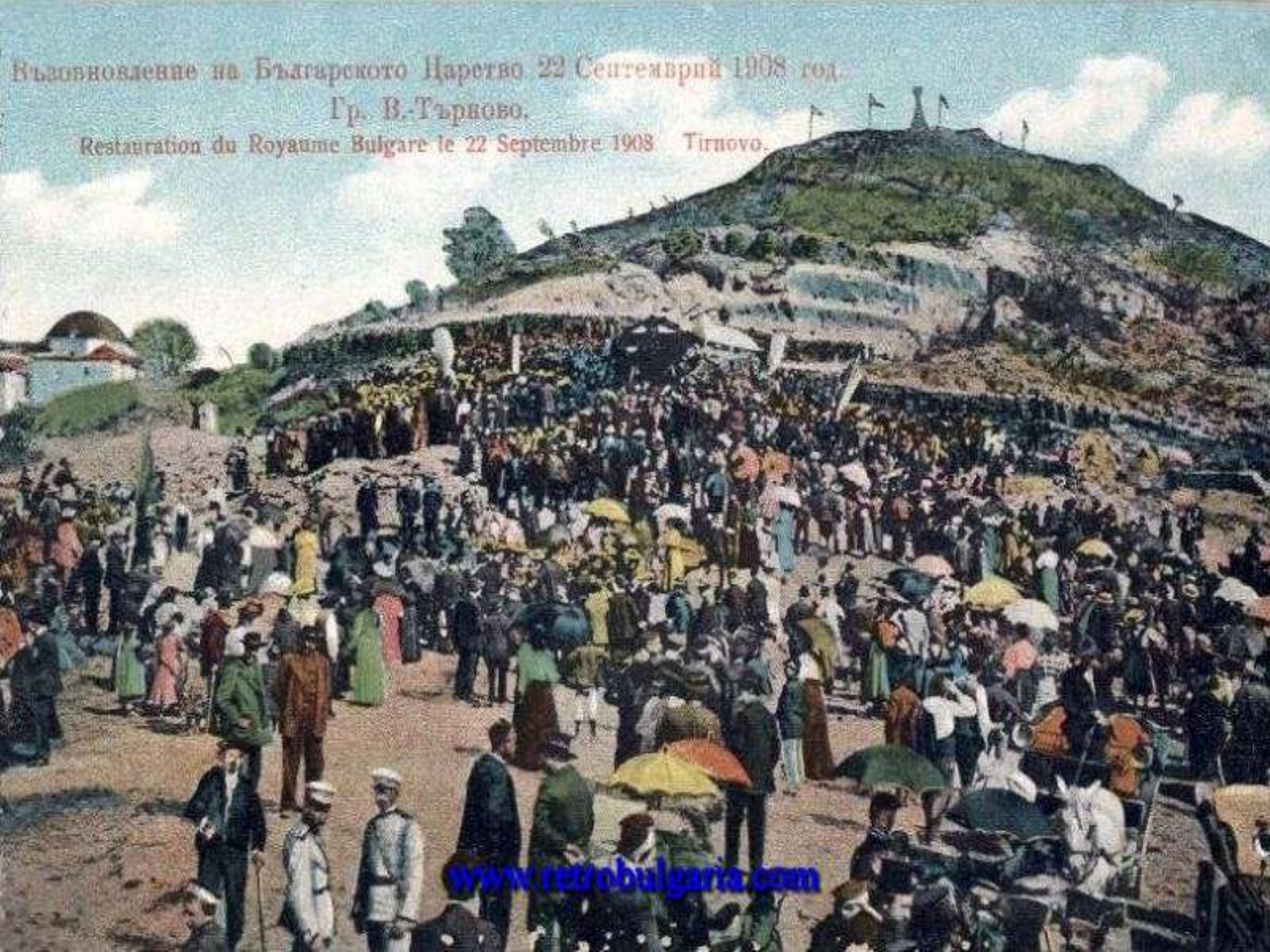

Официално това става на 6 април 1909 г., след което в продължение на 10 дни европейските сили признават България за царство и за независима държава.

Възстановление на Българското Царство 22 Септември 1908 год.

Гр. В. Търново.

Restauration du Royaume Bulgare le 22 Septembre 1908 Tirnovo.

**Кабинетът на Александър Малинов през 1908 година.
Отляво надясно: Андрей Ляпчев, генерал Данаил
Николаев, Никола Мушанов, Александър Малинов, Тодор
Кръстев, Стефан Паприков, Иван Салабашев и Михаил
Такев.**

Да ни е честит

Деня на Независимостта !